

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«_____» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ
ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА**

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітньо-професійної програми	Організація виробництва
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307985	
Програма № <u>3556/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
 (підпис)	(прізвище, ініціал)
«_____»	20 <u>24</u> р.

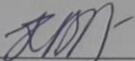
Київ-2024

Розробник: Пандазі Анастасія Володимирівна, викладач циклової економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Пандазі Анастасія Володимирівна

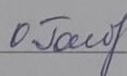
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 03 » січня 2024 року № 6

Голова циклової комісії Вікторія КАЗАКОВА

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2024 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора
з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90
Курс	2
Семестр	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка» є формування у здобувачів освіти спеціальних компетентностей у сфері територіальної організації виробництва, розуміння наукових методів територіальної організації господарства, принципів та факторів розміщення продуктивних сил та уявлення про найбільш актуальні проблеми регіонального розвитку України.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Розміщення продуктивних сил та регіональної економіки» є:

– вивчити загальні умови та передумови розміщення продуктивних сил та регіонального розвитку;

– розглянути характерні тенденції зміни соціально-економічних показників, проблем розміщення господарства та розвитку регіонів за умов реалізації економічних реформ;

– освоїти методи географічного та регіонального аналізу для вирішення проблем розміщення господарства та розвитку регіонів;

– розвинути здатність критично оцінювати запропоновані варіанти управлінських рішень; розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх удосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;

– сформулювати та розвинути у студентів навички самостійної науково-дослідної та аналітичної роботи при зборі та аналізі даних з використанням сучасних інформаційних технологій.

Результати вивчення дисципліни дозволять здійснити практичну підготовку та сформулювати ряд відповідних **компетентностей**:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Спеціальні компетентності		
СК 9	Здатність проводити економічні розрахунки	1 - 11
Предметні компетентності		
	Демонструвати базові уявлення про різноманітність суб'єктів та об'єктів економіки як суспільної форми діяльності	1 - 3, 7, 9 - 11,
	Науково обґрунтовувати особливості формування і розвитку соціально-економічних явищ в умовах сучасної ринкової трансформації економіки України	1-11
	Приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків	1-11
	Використовувати теорії регіональної економіки і регіонального розвитку та наукові засади регіональної економічної політики в практичній діяльності	5-7
	Визначати територіальну і галузеву структуру	4

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
	господарського комплексу України та її регіонів	
	Використовувати принципи раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни	5-7
	Демонструвати уявлення про теорії регіональної економіки і регіонального розвитку	10-11

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент:

- розв’язує типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності (РН 7);
- знаходить оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв’язування професійних завдань(РН 8);
- використовує знання, вміння та навички з економіки при здійсненні власної трудової або підприємницької діяльності;
- знає закономірності, принципи та методи вивчення розміщення продуктивних сил і регіональної політики держави;
- розуміє особливості регіонального розвитку міжгалузевих комплексів в Україні;
- визначає стратегічні державні пріоритети регіональної політики;
- систематизує основні економічні, соціальні, екологічні проблеми регіонів;
- розуміє особливості сучасних інтеграційних регіональних, міжрегіональних, міждержавних економічних процесів та інвестиційної політики регіонального розвитку;
- характеризує ресурсний потенціал України, розуміє місце і значення окремих секторів економіки у виробництві та розподілі валового внутрішнього продукту в країні;
- аналізує основні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів, адміністративно-територіального устрою і економічного районування України;
- розуміє наслідки впливу рішень у сфері регіональної політики на діяльність суб’єктів господарювання;
- прогнозує розвиток окремих галузей та економічних районів.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт				
		Ус ьог о	Аудиторна:			Са мо сті йн а
			Ле кці ї	Се мі на ри	Пр акт ич ні	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи розміщення продуктивних сил і регіональної економіки						
1	Предмет, структура та наукові основи розміщення продуктивних сил та регіональної економіки	7	2			14
2	Основні теорії регіонального розвитку	7	2			
3	Економічне районування та територіальна організація господарства	8	2	2		
	Модульний контроль	2				
	Разом за змістовим модулем 1	24	6	2	0	14
Змістовий модуль 2. Розвиток і розміщення продуктивних сил						
4	Господарський комплекс України, його структура, сучасний стан і трансформація в ринкових умовах	7	4			14
5	Природно-ресурсний потенціал України	7	2		2	
6	Трудові ресурси та населення України	12	4	2	2	
7	Регіональні особливості розвитку міжгалузевих господарських комплексів	8	2		2	
	Модульний контроль	2				
	Разом за змістовим модулем 2	36	12	2	6	14
Змістовий модуль 3. Економіка регіонів України в умовах воєнного стану						
8	Економіка України як єдина регіональна соціально-економічна система	8	2	2		14
9	Економіка регіонів України: стан і перспективи розвитку	8	2		2	
10	Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	5	2			
11	Фактори сталого розвитку продуктивних сил	7	2	2		
	Модульний контроль	2				
	Разом за змістовим модулем 3	30	8	4	2	14
	Усього	90	26	8	8	42

* з урахуванням МКР (6 год)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи розміщення продуктивних сил і регіональної економіки

Тема 1. Предмет, структура та наукові основи розміщення продуктивних сил та регіональної економіки

Сутність предмета і об'єкта регіональної економіки. Регіональна економіка в системі економічних і природничих наук.

Актуальні проблеми і завдання курсу. Значення дисципліни в професійній підготовці фахівців.

Структура курсу. Теоретичні основи регіональної економіки. Методологічні основи науки про розміщення продуктивних сил.

Теорії та концепції розміщення продуктивних сил і регіональної економіки («ізолюваної держави», «оптимального розташування», «центральної місць», «гравітаційна модель просторової взаємодії», «полосів росту», «територіально-виробничих комплексів»).

Основні закономірності розміщення продуктивних сил: соціальна спрямованість, усталеність розвитку, економічна безпека, планомірність, керованість, комплексність, конкурентоспроможність, ефективність та формування економіки регіонів, екологічна раціональність.

Основні принципи і фактори розміщення продуктивних сил, їх групування.

Визначальна роль екологічних і соціальних критеріїв у розміщенні виробництва. Вплив науково-технічного прогресу на розміщення продуктивних сил і економіку регіонів.

Основні напрями подальшого розвитку і вдосконалення розміщення продуктивних сил України та формування економіки регіонів.

Ключові слова: об'єкт дослідження, предмет дослідження, регіональна економіка, методологія наукового пізнання, метод дослідження, продуктивні сили, мета вивчення дисципліни, завдання регіональної економіки, регіональна інноваційна система, економічні закони, закономірності розміщення продуктивних сил, принципи РПС, фактори РПС, критерії РПС, ідея сталого розвитку.

Література: [1-2; 9 –13].

Тема 2. Основні теорії регіонального розвитку

Співвідношення і взаємозв'язок понять «територія» і «регіон». Властивості регіону як системи. Основні складові єдиного економічного простору країни. Характеристика теорій регіонального розвитку. Аналіз сучасних концепцій розвитку регіонів.

Наукові основи формування регіонів і регіонального відтворювального процесу. Сутність регіону. Співвідношення понять «територія» і «регіон» і взаємозв'язок між ними. Класифікація і типологія регіонів України.

Спеціалізація і комплексний розвиток регіонів. Господарський потенціал і рівні розвитку регіонів. Регіони в системі Європейської інтеграції. Регіональні інтереси у розвитку продуктивних сил.

Показники аналізу розміщення продуктивних сил та регіонального розвитку.

Поглиблення територіального поділу праці і оптимізація галузевої структури господарського комплексу регіонів.

Ключові слова: регіон, господарство регіону, територіальний поділ праці, міжнародний географічний поділ праці, соціально-економічний потенціал, види ТПП, спеціалізовані галузі.

Література: [9 - 13].

Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства

Економічне районування як науковий метод територіальної організації господарства. Районоутворення як об'єктивний процес.

Територіальний поділ праці - основа формування економічних районів. Поняття суспільно-географічного (економічного) району, його ознаки, районоутворюючі фактори.

Принципи економічного районування. Господарський комплекс району.

Форми територіальної організації продуктивних сил економічних районів.

Види економічного районування. Типи економічних районів: макро-, мезо-, мікрорайони. Практичне значення економічного районування. Сучасна мережа економічних районів.

Ключові слова: економічне районування, економічний район, загальне районування, галузеве районування, економічні макрорайони, економічні мезорайони, економічні мікрорайони, ТВК.

Література: [1-2; 9-13].

Змістовий модуль 2. Розвиток і розміщення продуктивних сил

Тема 4. Господарський комплекс України, його структура, сучасний стан і трансформація в ринкових умовах

Зміст, структура та рівень розвитку господарського комплексу України.

Економічний потенціал території. Виробничий та науково-технічний потенціал господарства як фактори його розвитку.

Промисловість України, форми її територіальної організації. Форми суспільної організації виробництва: спеціалізація, концентрація, кооперування, комбінування та їх вплив в сучасному господарстві України.

Проблеми і перспективи розвитку господарства України в ринкових умовах. Стратегія і тактика структурної перебудови економіки.

Посилення процесів інтеграції і просторової концентрації виробництва. Підвищення ролі регіонів. Удосконалення міжрайонних економічних зв'язків. Об'єктивний характер формування міжгалузевих комплексів. Національна безпека України. Гарантування економічної, соціальної і екологічної безпеки.

Ключові слова: народногосподарський комплекс, економічний простір, матеріальне виробництво, виробництво послуг, економіка, структура економіки, галузь, економічна діяльність, кооперація, концентрація, деконцентрація, спеціалізація, комбінування, конверсія, диверсифікація.

Література: [1-2; 9-13].

Тема 5. Природно-ресурсний потенціал України

Природно-ресурсний потенціал і його структура. Місце України у світових сировинних і паливно-енергетичних ресурсах та ступінь забезпеченості власних потреб.

Кількісна і якісна оцінка природних ресурсів та природних умов. Балансові, промислові, геологічні та прогнозні запаси сировини і палива.

Характеристика природно-ресурсного потенціалу регіонів, їх сировинних, паливних, біологічних, земельних, водних, рекреаційних та інших ресурсів.

Ресурсозбереження як головний напрям використання природно-ресурсного потенціалу. Основні шляхи ресурсозбереження та їх практичне освоєння.

Екологічні проблеми України. Охорона довкілля. Раціональне природокористування.

Ключові слова: природно-ресурсний потенціал, природні ресурси, природні умови, потенціал природних ресурсів, ландшафтний потенціал, економічна оцінка ресурсів, технологічна оцінка ресурсів, балансові ресурси, позабалансові ресурси, ресурсозбереження.

Література: [9 - 12].

Тема 6. Трудові ресурси та населення України

Населення в структурі територіальної соціально-економічної системи. Основні процеси і фактори формування чисельності населення. Народжуваність, смертність, природний рух, механічний рух населення та показники, що їх визначають.

Статевовікова, національна, етнічна, шлюбна, сімейна структура населення.

Регіональні особливості відтворення населення. Демографічні проблеми.

Розселення населення: урбанізація, густина населення, системи розселення та їх ієрархія. Міграція населення та її види. Регіональні відмінності в рівні життя населення.

Національний склад населення і його територіальні особливості.

Національні відносини на сучасному етапі.

Трудові ресурси. Зайнятість, структура зайнятості. Трудоресурсна ситуація та її регіональні особливості. Баланс трудових ресурсів. Ринок праці. Забезпечення ефективної зайнятості. Роль вивчення населення у вирішенні професійних питань.

Ключові слова: населення, економічно активне населення, економічно неактивне населення, демографічна політика, демографічна ситуація, трудові ресурси, трудовий потенціал, ринок праці, зайнятість населення, безробіття.

Література: [1-2; 9 -13].

Тема 7. Регіональні особливості розвитку міжгалузевих господарських комплексів

Сутність міжгалузевих комплексів та їх структура. Особливості структури, динаміки розміщення та проблеми майбутнього розвитку складових паливно-енергетичного комплексу: вугільної, нафтової, газової промисловості та електроенергетики. Альтернативні джерела енергії.

Структура та районоутворююча роль металургійного комплексу, динаміка

розвитку. Особливості технологічного процесу в металургії. Структура, техніко-економічні характеристики, особливості розвитку та розміщення галузей машинобудування. Господарське значення та структура хіміко-лісового комплексу, особливості технологічних процесів.

Структура та особливості розвитку будівельного комплексу. Зміст агропромислової інтеграції, структура агропромислового комплексу. Розвиток та розміщення галузей сільгоспвиробництва. Харчова промисловість.

Економічне та соціальне значення комплексу з виробництва непродовольчих товарів широкого вжитку. Значення транспорту в розміщенні виробництва, формуванні раціональних зв'язків. Фактори просторової організації транспорту. Зв'язок як галузь економіки.

Ключові слова: міжгалузевий територіальний комплекс, міжгалузевий виробничий комплекс, міжгалузевий регіональний комплекс, регіональні та локальні комплекси, цільовий та технологічний підходи комплексоутворення, міжгалузевий район, міжгалузєва зона, міжгалузевий центр, міжгалузевий вузол, міжгалузевий пункт, інфраструктура, ультраструктура.

Література: [9 - 12; 13].

Змістовий модуль 3. Економіка регіонів України в умовах воєнного стану

Тема 8. Економіка України як єдина регіональна соціально-економічна система

Сучасні моделі суспільно-економічної макрорегіоналізації України. Місце і спеціалізація економічних районів в системі географічного поділу праці. Комплексний соціально-економічний розвиток територій в ринковому середовищі господарювання.

Територіальні відмінності в рівнях розвитку продуктивних сил. Збільшення внеску кожного регіону в розвиток національного господарства. Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку регіонів та шляхи їх вирішення.

Ключові слова: регіональна політика, внутрішня та зовнішня політика регіону, регіональні програми, економічна безпека регіону.

Література: [9 - 12; 13].

Тема 9. Економіка регіонів України: стан і перспективи розвитку

Особливості територіальної організації продуктивних сил економічних районів.

Характеристика розвитку регіонів України: Донецького, Придніпровського, Східного, Центрального, Подільського, Поліського, Південного, Карпатського.

Нові форми регіонального розвитку продуктивних сил.

Прогноз територіальної організації продуктивних сил регіонів України.

Ключові слова: стратегія регіонального розвитку, бюджетне регулювання, бюджетне прогнозування, економічне програмування, проблемні регіони, депресивні регіони, єврорегіони.

Література: [1-2; 9 - 12; 13].

Тема 10. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури

Сутність міжнародних економічних зв'язків України. Державна регіональна політика як складова і невід'ємна частина загальної стратегії соціально-економічних перетворень. Об'єкти, суб'єкти, цілі, основні напрями та принципи державної регіональної економічної політики. Завдання державної регіональної політики у економічній, соціальній, екологічній сферах.

Депресивні регіони та механізм інвестування їхнього розвитку. Державна політика регіонального вирівнювання.

Зовнішньоторговельна діяльність України на сучасному етапі. Зміст і форми міжнародної економічної інтеграції. Економічні зв'язки з країнами ЄС. Інтеграція України у сучасну світогосподарську систем. Гармонізація законодавства України із законодавством ЄС.

Ключові слова: державна регіональна економічна політика; міжнародні економічні зв'язки, депресивні регіони, міжнародна економічна інтеграція.

Література: [9 - 12; 13].

Тема 11. Фактори сталого розвитку продуктивних сил

Сталий розвиток суспільства та його економічна, екологічна та соціальна складові.

Сутність та основні чинники сталого розвитку продуктивних сил економічних районів. Зростання масштабів виробництва та його вплив на навколишнє середовище.

Стратегія сталого розвитку України. Збалансованість розвитку в контексті сталого розвитку. Глобальні аспекти переходу до моделі сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, економічне зростання, прогрес, регрес, концепція сталого розвитку, принципи, фактори і критерії сталого розвитку.

Література: [1 - 5].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за 12-ти бальною шкалою
I. Початковий	1	Студент (студентка): – розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі
	2	Студент (студентка): – розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них
	3	Студент (студентка): – має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
II. Середній	4	Студент (студентка): – має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити; – виконує елементарне навчальне завдання із допомогою викладача
	5	Студент (студентка): – має рівень знань вищий, ніж початковий; – може з допомогою викладача відтворити значну частину навчального матеріалу
	6	Студент (студентка): – пояснює основні поняття навчального матеріалу; – може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; – вміє за зразком виконати просте навчальне завдання
III. Достатній	7	Студент (студентка): – вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; – може пояснити основні процеси та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; – вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
	8	Студент (студентка) вміє: – аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати його на практиці; – контролювати власну діяльність; – самостійно виправляти вказані викладачем помилки; – самостійно визначати спосіб розв'язування навчальної задачі
	9	Студент (студентка): – вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; – вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; – самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; – може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання

IV. Високий	10	Студент (студентка): <ul style="list-style-type: none"> - володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; - вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані
	11	Студент (студентка): <ul style="list-style-type: none"> - володіє узагальненими знаннями з предмета; - вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; - вміє самостійно знаходити джерела даних і відомостей та використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; - використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - вміє виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою
	12	Студент (студентка): <ul style="list-style-type: none"> - має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; - вільно опановує та використовує нові інформаційні джерела для поповнення власних знань та розв'язування задач

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання.

Виконання самостійної роботи опрацювання питань та написання рефератів за відповідною темою.

Перелік питань для самостійної роботи:

1. Проблеми розміщення продуктивних сил України в сучасний період.
2. Демографічні передумови розміщення продуктивних сил.
3. Проблеми зайнятості трудових ресурсів України.
4. Народного господарський комплекс України та його загальна характеристика.
5. Паливно-енергетичний комплекс України.
6. Металургійний комплекс України.
7. Нафтодобувна, нафтопереробна промисловість: стан і перспективи розвитку.
8. Машинобудівний комплекс України.
9. Територіальна організація підприємств легкої промисловості України.
10. Форми територіальної організації продуктивних сил.
11. Транспортна система України.
12. Територіально-виробничі комплекси як одна з форм ефективного розміщення виробництва.
13. Місто в системі територіальної організації господарства.
14. Основи економічного районування території.
15. Особливості територіально-галузевої структури господарства регіону (області, адміністративного району).
16. Економічна оцінка природно-ресурсного потенціалу України.
17. Екологічний фактор розміщення продуктивних сил.
18. Рекреаційне господарство України.

19. Україна у міжнародному поділі праці.
20. Міграція населення України та її види.
21. Природні та соціально-економічні передумови розвитку й розміщення фермерського господарства в Україні.
22. Соціально-економічна характеристика м. Києва.
23. Розвиток і розміщення галузей промисловості Київської області.
24. Проблеми зайнятості трудових ресурсів Київської області, шляхи їх вирішення.
25. Регіональний розвиток транскордонного співробітництва в Україні.
26. Основні напрями подальшого розвитку та вдосконалення розміщення продуктивних сил України.
27. Вплив науково-технічного прогресу та зміни в структурі народного господарства України.
28. Географія економічних зв'язків України.
29. Природні передумови розміщення продуктивних сил.
30. Морський транспорт України: основні проблеми і перспективи розвитку.
31. Науково-технічний прогрес як фактор розміщення продуктивних сил (на прикладі конкретної галузі, виду виробництва).
32. Екологічні проблеми і розміщення продуктивних сил.
33. Вплив мінерально-сировинної бази на виробничу структуру господарства регіону.
34. Енергетика України та її основні проблеми.
35. Науково-технічний потенціал України: сучасний стан та особливості територіальної організації.
36. Соціальний комплекс України.
37. Агропромисловий комплекс України, його основні проблеми та перспективи розвитку.
38. Роль інвестицій в територіальній організації продуктивних сил.
39. Роль і місце інновацій в розвитку і функціонуванні продуктивних сил.
40. Роль і місце науки в розвитку і функціонуванні продуктивних сил.
41. Соціально-економічна характеристика адміністративного району (за вибором).
42. Продуктивні сили Донецького економічного району.
43. Продуктивні сили Придніпровського економічного району.
44. Продуктивні сили Східного економічного району.
45. Продуктивні сили Причорноморського економічного району.
46. Продуктивні сили Подільського економічного району.
47. Продуктивні сили Поліського економічного району.
48. Продуктивні сили Карпатського економічного району.
49. Продуктивні сили Центрального економічного району.
50. Депресивні регіони в Україні та механізми інвестування їхнього розвитку.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Завдання модульних контрольних робіт у своїй сукупності охоплюють усі теми кожного модуля. Розробляється викладачем в залежності від фактичного навчального матеріалу та з урахуванням «Критеріїв оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті». Кількість варіантів кожного комплекту МКР – 5.

Оцінювання МКР здійснюється за 12 бальною шкалою.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як залік. Виставляється за результатами виконання студентами програми курсу за 12-бальною шкалою.

6.5. Шкала відповідності оцінок за 12-бальною і 100-бальною шкалою

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	100
11	A	97
10	A	93
9	B	89
8	B	85
7	C	81
6	D	74
5	E	68
4	E	64
3	FX	59
2	F	34
1	F	19

7. Навчально-методична карта дисципліни «Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка»

Разом: 90 год: лекції – 26 год, семінарські – 8 год., практичні – 8 год, МКР – 6 год, самостійна робота –42 год.

Змістовий модуль	Назва змістового модуля	Кількість балів за змістовий модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Теми практичних занять	Види поточного контролю
Змістовий модуль 1	Теоретико-методологічні основи розміщення продуктивних сил і регіональної економіки	12 балів	Тема 1. Предмет, структура та наукові основи розміщення продуктивних сил та регіональної економіки Тема 2. Основні теорії регіонального розвитку Тема 3. Економічне районування та формування регіональних господарських систем	Тема 1. Предмет, структура та наукові основи розміщення продуктивних сил та регіональної економіки Тема 2. Основні теорії регіонального розвитку Тема 3. Економічне районування та формування регіональних господарських систем	Тема 3. Економічне районування та формування регіональних господарських систем	Модульна контрольна робота 7 (12балів)
Змістовий модуль 2	Розвиток і розміщення продуктивних сил	12 балів	Тема 4. Господарський комплекс України, його структура, сучасний стан і трансформація в ринкових умовах Тема 5. Природо-ресурсний потенціал України Тема 6. Трудові ресурси та населення України Тема 7. Регіональні особливості розвитку міжгалузевих господарських комплексів	Тема 4. Господарський комплекс України, його структура, сучасний стан і трансформація в ринкових умовах Тема 6. Трудові ресурси та населення України	Тема 5. Природо-ресурсний потенціал України Тема 6. Трудові ресурси та населення України Тема 7. Регіональні особливості розвитку міжгалузевих господарських комплексів	Модульна контрольна робота 8 (12балів)
Змістовий модуль	Економіка регіо	12 балів	Тема 8. Економіка України як єдина регіональна соціально-економічна система Тема 9. Економіка регіонів України: стан і	Тема 8. Економіка України як єдина регіональна соціально-економічна система	Тема 9. Економіка регіонів	Модульна контрольна робота 9

и й м од ул ь з	нів Украї ни в умова х воєнн ого стану	перспективи розвитку		України: стан і перспективи розвитку	(12балів)
		Тема 10. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури			
		Тема 11. Проблематика сталого розвитку продуктивних сил	Тема 11. Проблематика сталого розвитку продуктивних сил		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Аванесова Н. Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка : підруч. Харківський національний університет будівництва і архітектури. Харків : ТОВ «Щедра садиба плюс», 2015. 223 с.
2. Альбещенко О.С. Розміщення продуктивних сил: конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 87 с.
3. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Регіональна економіка: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 121с.
4. Кириченко С.О., Тульчинська С.О. Регіональна економіка: методичні вказівки до практичних робіт: навч. посіб. для студ.спеціальності 051 «Економіка». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 141 с.

Додаткова:

5. Бандурка О.М., Носова О.В. Регіональна економіка: підруч. Харків: Золота миля, 2016. 333 с.
6. Богословська А.В., Кваша О.С. Регіональна економіка : навч. посіб. Миколаїв: Видавець Емельянова Т.В., 2018. 488 с.
7. Дмитрієв І.А., Шевченко І. Ю. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 284 с.
8. Завадських Г. М. Регіональна економіка: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 555 с.
9. Ішук С.І. Розміщення продуктивних сил (теорія, методи, практика). Київ: Європейський університет фінансів, інформатики, менеджменту і бізнесу, 2017. 184 с.
10. Маковецька Л.О. Розміщення продуктивних сил : навчально-методичний комплекс дисципліни. Луцьк: Східноєвроп. націон. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. 120 с.
11. Олійник Т.Г., Мельник І.О., Горобченко О.А. Регіональна економіка: курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2017. 119 с.
12. Савченко В. Ф. Регіональна економіка: навч. посіб. 2-ге вид, перероб. і доп. Чернівці: ЧДІЕУ, 2013. 344 с.
13. Тараненко І.В., Дашевська О.В., Яременко С.С., Литвиненко О.Г., Мішустіна Т.С. Регіональна економіка : навч. посіб. Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. К. : Кондор, 2015. 302 с.

Додаткові ресурси

14. Законодавство України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Міністерство фінансів України. URL : <https://www.minfin.gov.ua/>.
16. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL : <https://www.me.gov.ua/>.
17. Державна служба статистики. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
18. Економіка та держава : наукове фахове видання України з питань економіки. URL : <http://www.economy.in.ua/>.